

Doğru bilgi doğru kaynaktan alınır...

Çamlıca Basım Yayın / 240
İTİKADIN MUHAFIZLARI
OSMANLILAR

Editörler

Dr. Selman SOYDEMİR - Osman DOĞAN

Yayın Yönetmeni
Kemal ERKAN

Redaksiyon
Ahmet TEMİZ
Soner DEMİRSOY

Tashih
Muhammet YILDIZ
Yasin ODABAŞI

Grafik Tasarım
Fatih DEVREZ

Kapak Tasarımı
Ahmet Ziya KAHRAMAN

1. Basım: İstanbul, 2024

ISBN: 978-605-2301-92-0

ÇAMLICA

Baskı ve Cilt
Çamlıca Basım Yayın ve Tic. A.Ş.

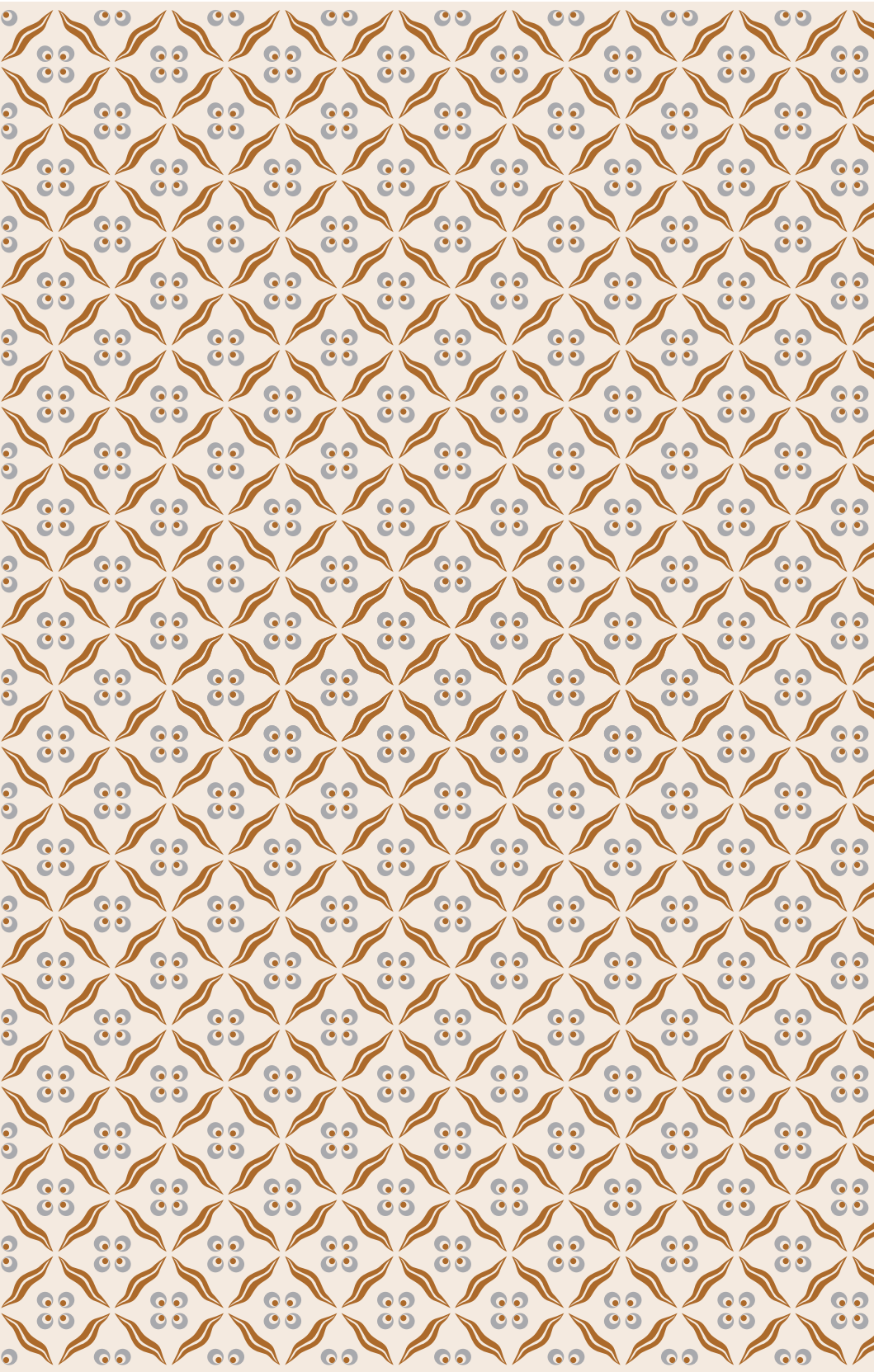
Bağlar Mah. Mimar Sinan Cad.
No: 54 Güneşli - Bağcılar / İstanbul
Tel: 0212 657 88 00 (pbx)
www.camlicabasim.com
bilgi@camlicabasim.com

T.C. Kültür Bakanlığı
Sertifika No: 46592

İTİKADIN
MUHAFIZLARI
OSMANLILAR

ÇAMLIĞA

İstanbul 2024

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	9
------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM MUHAFAZA

OSMANLI DEVLETİ'NİN EHL-İ SÜNNET'İ MUHAFAZASI

İtikadın Muhafızları Osmanlılar.....	15
Osmanlı Sultanlarının Hassas Terazisi: Ehl-i Sünnet.....	39
Osmanlıların Akâidi Öğretme Hususundaki Usulleri.....	47
Osmanlılarda Akâide Dair Yazılan ve Okutulan Kitaplar.....	53
Sultan İkinci Mahmûd Han'ın Tenbihnâmesi	63
Çocuklarımıza Sahih İslâm İtikadı Öğretilmelidir!.....	67
Hac Yolunda Namaz.....	73
Bir Ehl-i Sünnet Müdâfii: İmam Birgivi Hazretleri.....	77
Edebiyatta Ehl-i Sünnet Rehberleri “Manzum Akâidnâmeler”.....	83

İKİNCİ BÖLÜM MÜDAFAA

OSMANLI DEVLETİ'NİN EHL-İ SÜNNET'İ MÜDAFAASI

Sultan İkinci Mahmud Han'ın İbretlik Hatt-ı Hümâyûnu:	
“Ehl-i İslâm'da Gayret Yok!”.....	95
İtikadın Muhafızlarının Çift Kanatlı Orduları.....	99

İslâmiyet Asrın İlerlemesine Mâni Degildir!.....	105
Osmanlı Devrinde Ehl-i Sünnet'e Yapılan Hücumlar ve İcra Olunan Muameleler.....	111
Osmanlı Devleti'nin Safevilere Karşı Ehl-i Sünnet'i Müdafaası.....	119
Suudî-Vehhabî İttifakı Nasıl Bertaraf Edilmişti?.....	143
Hicaz Bölgesinde Vehhâbîlerle Mücadeleler.....	149
Osmanlı Devleti'nin Bozuk İtikatlı Fırkalarla Mücadelesi.....	157
Reformistler ve Zulmetin Sesi Cemalettin Afgâni.....	167

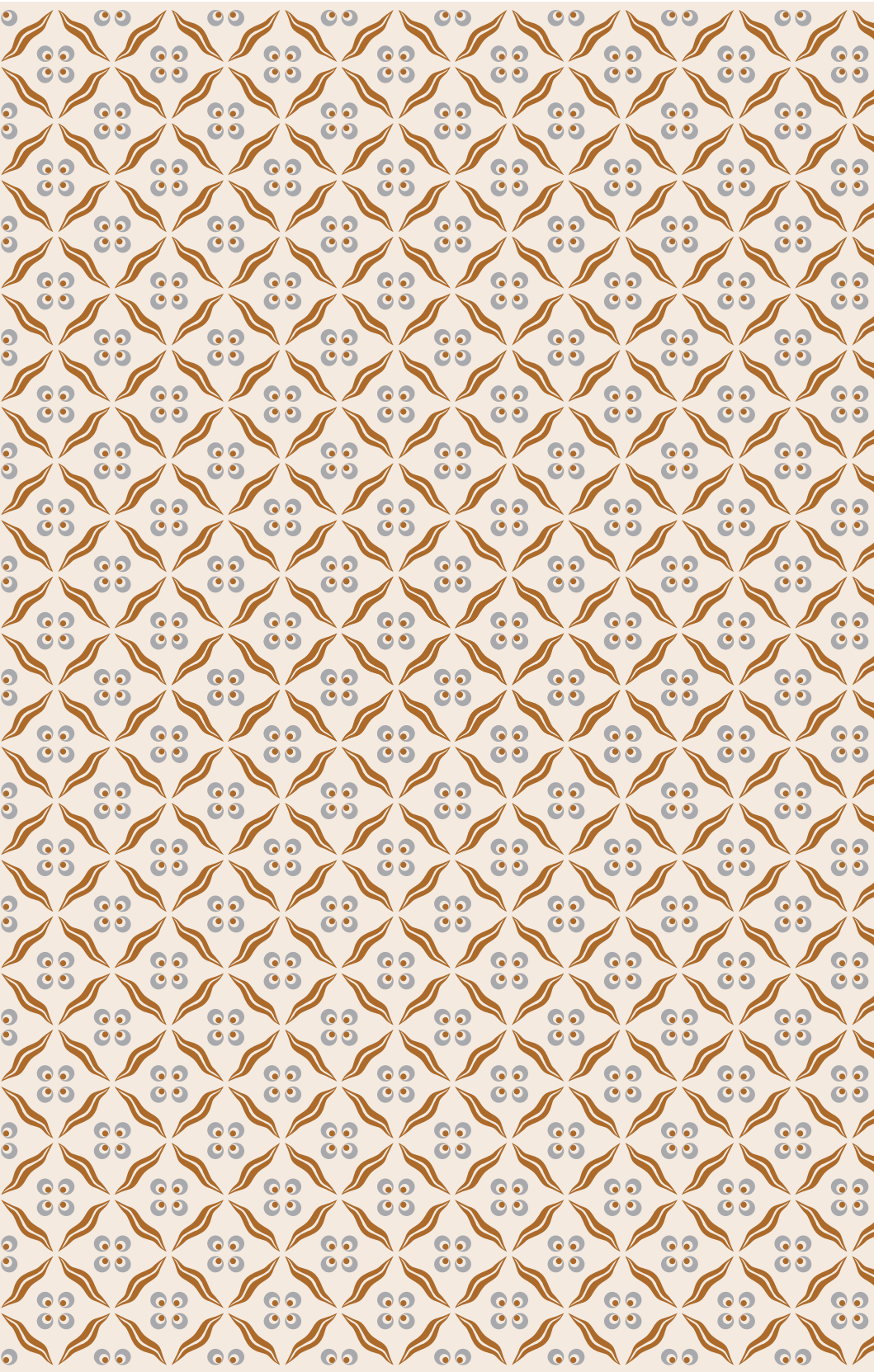
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM HÜRMET

OSMANLI DEVLETİ'NİN EHL-İ SÜNNET HASSASİYETİNİN TEZAHÜRÜ OLARAK HÜRMET VE MUHABBET

Osmanlıların Kur'ân-ı Kerîm'e Hürmeti.....	183
Osmanlı Sultanlarının Peygamber Efendimiz'e (s.a.v.) Hürmet ve Muhabbeti.....	189
Osmanlı Devleti'nin Ashâb-ı Kiran'a Hürmeti.....	197
Mukaddes Emanetlere Hürmet.....	205
Osmanlıların Mukaddes Beldelere Hürmet ve Hizmetleri.....	213
Osmanlı'nın Neşriyat Sahasındaki Ehl-i Sünnet Hassasiyeti.....	233
Osmanlıların Vakıflar Konusundaki Hassasiyetleri.....	241

OSMANLILARI DOĞRU
ANLAMANIN, ONLARIN İZİNDEN
GİTMENİN YOLU, OSMANLILARIN
SAHİP OLDUĞU İTİKADA SAHİP
OLMAKTAN GEÇER.

ÖNSÖZ

Rahmân ve Rahîm olan Allâhü Teâlâ'nın adıyla başlarız...

Hamd ü senâ, kullarını sırât-ı müstakîme hidayet eden Yüce Allah'a; salât ü selâm, insanları dalâlet karanlıklarından hidayet nurlarına çıkararak Sevgili Peygamberimiz Hazret-i Muhammed Mustafa sallallâhu aleyhi ve selleme ve onun temiz Âl ve Ashâb'ına olsun.

Üç kıta, yedi iklimde, uçsuz bucaksız topraklarda, asırlarca hüküm süren şanlı ecdadımız Osmanlıların en bariz vasıflarından biri, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat akidesine olan sağlam bağlılıklarıdır. Bununla beraber onlar, bu akidenin yılmaz muhafızı ve sarsılmaz savunucusu da olmuşlardır. Osmanlı padişahları, itikadı bozuk, mezhepsiz ve bid'at ehli olan topluluklarla ciddi şekilde mücadele etmiş, bunlara hiçbir surette göz açtırmamıştır.

Kanuni Sultan Süleyman devrinin önde gelen âlimlerinden Sofyalı Bâli Efendi, padişaha sunduğu bir layihada, Osmanlı padişahlarının Ehl-i Sünnet itikadının muhafızları olduğunu söyle ifade etmektedir: “Şanlı Osmanlı sultanları, haddi zatında din-i mübînin muhafızı ve Peygamber Efendimiz'in (s.a.v.) sünnetlerinin koruyucusudurlar. Her ne zaman şer'-i şerîfin sağlam ipine, kâfir ve mühlidler tarafından bir saldırı olsa, bunu kılıç ve mızrak, top ve tüfek vasıtasıyla defetmek, padişahlar üzerine bir vazifedir.

Yine, ne zaman ki İslâm arsasının geniş dairesinde bid'at, küfür ve dalâlet ehlinin çirkin amelleriyle bir sapkınlık zuhur etse, bir aykırılık yüz gösterse, onu da keskin kılıç ve kan dökücü hançerle kesip atmak, kazıyıp yok etmek, ülü'l-emr olan Osmanlı hakanlarına lazımdır.”

Hakikaten altı asrı aşan uzun hâkimiyetleri döneminde dîn-i celîl-i İslâm'a hizmet eden Osmanlı padişahları, ilâ-yı kelimetullâh için gayret edip Ehl-i Sünnet itikadını koruyup kollamışlardır. İslâmî hassasiyet, Ehl-i Sünnet akidesine ve şer'-i şerîfe riayet, Allah dostlarına, âlimlere ve mukaddesata hürmet, Osmanlıların şîârındandır.

Osmanlılar, güçlü oldukları zamanda da, zayıfladıkları devirde de, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat yolundan zerre kadar sapmamış, Müslüman tebaası arasından akidesi bozuk olanların, Müslümanların itikadını ifsat etmesine asla müsamaha göstermemiş ve bunlarla daima mücadele etmiştir. Öte yandan bozuk itikatlı olanların itikatlarını düzeltmeleri için medrese ve mektepler açmış, âlimler vazifelendirmiştir.

Osmanlı hanedanının otuz altı padişahının tamamı aynı şeyleri söylemişler ve aynı fikirleri savunmuşlar, aynı pencereden bakmışlardır. Hususiyile inanç ve itikat konusunda kesinlikle taviz vermemişler, bütün padişahlar ve devlet adamları, itikatta Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat mezhebine mensup olarak hayatlarını sürdürmüşlerdir. Tarih boyunca dünyanın hiçbir yerinde böyle bir devlet gelmemiştir.

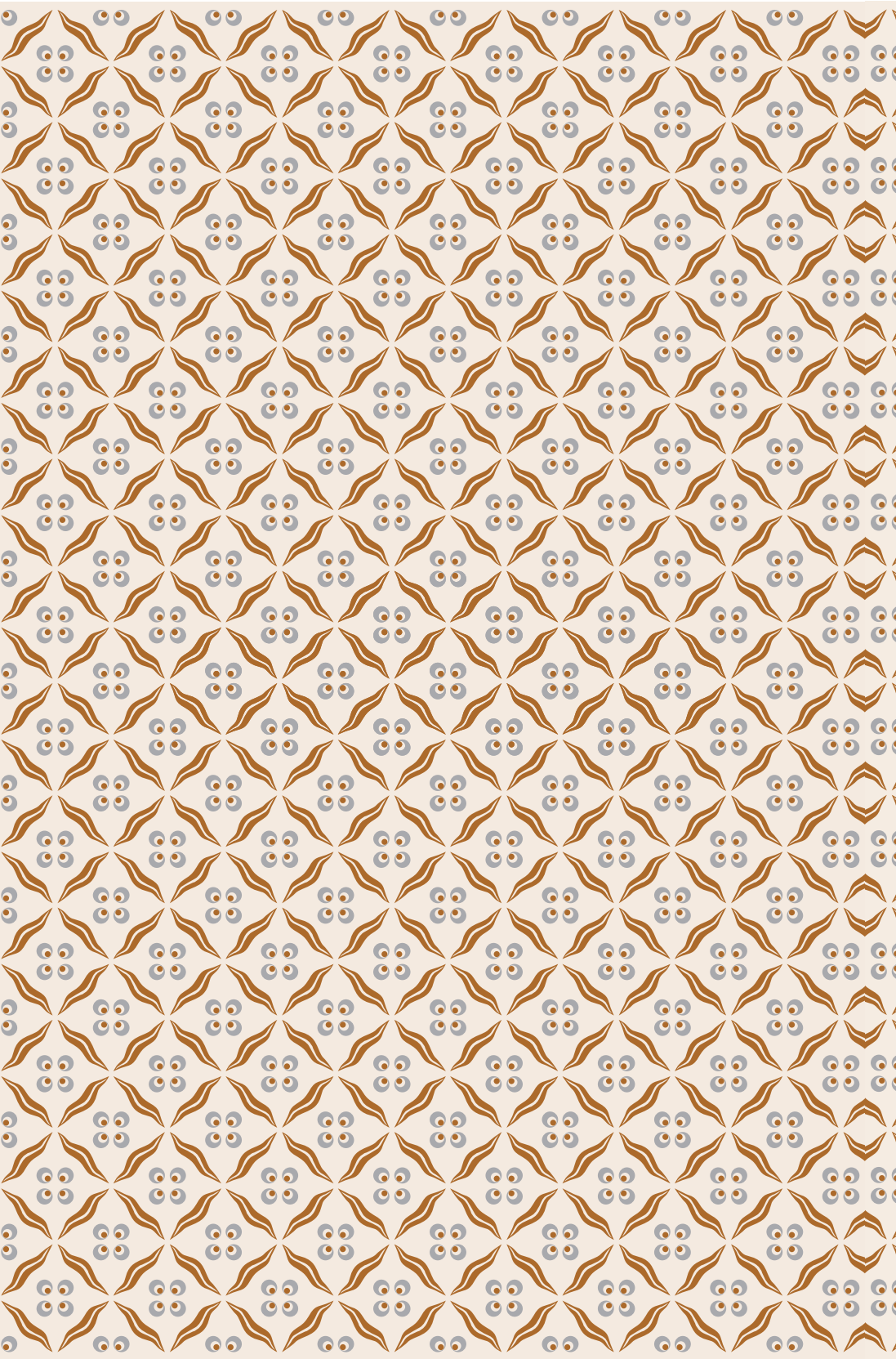
İtikadın Muhafızları Osmanlılar isimli bu araştırma eser, üç bölüme ayrılmış olup -bir kısmı daha önce Yedikıta Dergisi'nde yayınlanmış- birbirinden ehemmiyetli makalelerden müteşekkildir. Birinci bölümde, Osmanlı Devleti'nin Ehl-i Sünnet'i muhafazası konusu işlenmiştir. Dokuz makalenin yer aldığı bu bölümde, mevzunun tarihi seyri ele alındıktan sonra Osmanlı padişahlarının Ehl-i Sünnet hassasiyeti, akaid ilmine verilen ehemmiyet ve bu sahada okutulan eserler, çocuklara sahih itikadın öğretilmesi, Ehl-i Sünnet rehberleri olan manzum akâidnameler gibi konulara yer verilmiştir.

İkinci bölüm, Osmanlıların Ehl-i Sünnet'i müdafaası konusuna ayrılmıştır. Yine dokuz makalenin yer aldığı bu bölümde, ağırlıklı olarak, Şîî Safevîler başta olmak üzere Vehhabiler, Reformistler ve bozuk itikatlı diğer fırkalar karşısında tarih boyunca takınılan tavır ve verilen mücadeleler incelenmiştir.

Üçüncü bölümde ise, Osmanlıların Ehl-i Sünnet hassasiyetinin bir tezahürü olan hürmet ve muhabbet konusu ele alınmıştır. Yedi makaleden oluşan bu bölümde, Osmanlıların, yüce kitabımız Kur'ân-ı Kerîm'e, Peygamber Efendimiz'e (s.a.v.), Ashab-ı Kiram'a, mukaddes emanetlere ve İslam'ın mukaddes beldeleri Mekke-i Mükerrerme ve Medine-i Münevvere'ye olan hürmet ve muhabbetleri üzerinde durulmuştur.

Ecdadımız Osmanlıları doğru anlamamızın, onların izinden gitmenin yolu, Osmanlıların sahip olduğu itikada sahip olmaktan geçer. Yoksa tasavvufu, maneviyatı inkâr ederek, Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat akidesine muhalif olarak, Osmanlı tarihi ve medeniyeti anlaşılabilir ve anlatılamaz. Bu hakikate gözleri yumarak yapılan tarif, anlatılan tarih; âmânın şekilleri, renkleri, suretleri tarifi gibidir ki beyhudedir. Bu duygu ve düşünceler içerisinde yayına hazırlanan bu çalışmanın hayırlara vesile olmasını temenni ederiz. Muvaffakiyet, Cenab-ı Hak'tandır.

Dr. Selman SOYDEMİR - Osman DOĞAN

BİRİNCİ BÖLÜM

MUHAFAZA

OSMANLI DEVLETİ'NİN EHL-İ SÜNNET'İ MUHAFAZASI

OSMANLI PADİŞAHLARI, İTİKADÎ
YÖNDEN EHL-İ SÜNNET VE'L-
CEMAAT'E, FIKHEN DE HANEFÎ
MEZHEBİNE BAĞLI OLMUŞLARDIR.
MEZHEPSİZLİKLE MÜCADELE
ETMİŞLER, BİD'AT EHLİNE GEÇİT
VERMEMİŞLERDİR. ŞER'-İ ŞERİFE
BAĞLILIK, ONLARIN BAŞTA GELEN
HUSUSİYETLERİNDENDİR. GİTTİKLERİ
HER YERE ADALET GÖTÜRMÜŞLER,
TEBAALARINA KARŞI ÂDİL OLMUŞLAR,
ZULME RIZA GÖSTERMEMİŞ
VE ZÂLİMLERİN HAKKINDAN
GELMİŞLERDİR. OSMANLI CİHAN
DEVLETİ, ÜÇ KİTADA, ALTI ASIR
BOYUNCA, BU ESASLAR ÜZERİNE
HÜKÜM SÜRMÜŞTÜR.

İTİKADIN MUHAFIZLARI OSMANLILAR

Osmanlı padişahlarının, Hazret-i Allah'ın (c.c.) inayetine mazhar olmuş kutlu bir hanedan olduğu, gün gibi parlak bir hakikattir. Onlar, bu devlet ve saadete yüce İslâm dinine sağlam ve temiz bir itikatla sarılmaları, şer'-i şerîfe ve onun hükümlerine kayıtsız şartsız tabi olmaları, ulemaya, tasavvuf büyüklerine ve mukaddesata hürmet gösterip kıymet vermeleri sayesinde nail olmuşlardır.

Ertuğrul Gazi'nin tek hedefi, Allah kelimesini yüceltmektir. Bunun bir neticesidir ki, Cenab-ı Hak, ona Selçuklu Devleti'nin Bizans hududunda uç beyi olmayı nasip etmiş, bu sayede Ertuğrul Bey, devamlı olarak küffarla harp ve gaza ederek, "Gazi" ünvanına hakıyla sahip olmuştur. Ertuğrul Gazi'nin ve aşiretinin en mühim hususiyetlerinden biri de, akide olarak Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat yoluna olan bağlılıklarıdır ki, her gittikleri yerde muvaffak olmalarının sırlarından biri de budur.

Ertuğrul oğlu Osman Bey, babasından devraldığı uç beyliğini, bir devlet hüviyetinebüründüren sağlam esaslar üzerinde adeta yeniden teşkilatlandırmıştır. Böylece devletin gerçek kurucusu Osman Bey olmuştur. Gaza sancığını daha ilerilere taşıyan ve altı asır sürecek devlete, ilk padişah olup ismini veren Osman Gazi'nin hükümdarlık

devrinin en dikkat çeken hususiyeti; birçok âlimin, şeyhin ve tasavvuf ehlinin, hizmet için Osmanlı Beyliği'ne katılmasıdır. Selçukluların tarih sahnesinden çekildiği yıllarda, her taraftan gelen bu zatlar, meşru güç olarak Osmanlıları kabul etmişlerdir.

Osman Gazi, beyliğin başına geçtiği zaman, etrafı Şeyh Edebâlî Hazretleri, Şeyh Mahmûd, Ahî Şemsüddîn, Dursun Fakîh, Kâsım Karahisârî, Şeyh Muhlis Karamânî, Âşık Paşa, Elvân Çelebi gibi ilim, iman ve irfan sahibi kişiler, büyük şahsiyetler ile dolmuş ve devlet, manevî bir temel üzerine bina edilmişti. Dini hassasiyet o derece itibarda idi ki, Karacahisar'ın fethinden sonra Osman Gazi'nin beyliği, Dursun Fakîh'in okuduğu Cuma hutbesinden sonra tasdik olunmuştu. Bir tarafta İslâm fıkıhına vâkıf Dursun Fakîh; diğer tarafta tasavvuf terbiyesiyle yetişen Şeyh Edebâlî Hazretleri bulunmuş, devlet, bu iki temel üzerine bina edilmiştir.

Bilhassa Şeyh Edebâlî Hazretleri, damadı Osman Gazi tarafından kurulan Osmanlı Devleti'ne manevî güç verdi. Osman Gazi'nin hürmet ettiği, her hususta istişarede bulunup danıştığı en yakın yardımcılarından oldu. Osmanlı Devleti'nin büyüyüp genişlemesindeki payın mühim bir kısmının Şeyh Edebâlî Hazretleri gibi büyük zatlara ait olduğuna hiç şüphe yoktur.

Osman Gazi'nin Ehl-i Sünnet Hassasiyeti

Osman Gazi'nin, muteber tarih kitaplarında yer alan ve nesilden nesile aktarılan nasihatleri, onun ve devletinin gerek şer'-i şerîfe ve gerekse Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'e olan bağlılığını ve bu husustaki hassasiyetini gösteren en güzel misallerdendir. Bu nasihatlerden bazıları şöyledir:

“Ey oğul! Dinî vazifelere gösterdiğin ihtimam ve dikkati, diğer işlerinin önünde tutmaya devam et, zira buna dikkat, dinin ve devletin düzgün olmasına sebeptir.

“Dinî hususlarda ihtimamı olmayan veya dinsizliğe ve itikatsızlığa meyleden, büyük günahlardan kaçınmayıp helâle-harama dikkat etmeyen, sefâhete ve israfa dalan şahısları, devlet işlerinde